

Likabehandlingsplan och Plan mot kränkande behandling Svalans förskola

**Förskolan måste agera så snart någon ur personalen
får kännedom om att ett barn känner sig kränkt.
Förskolan skall utreda vad som har hänt och vidta åtgärder och
förhindra fortsatta kränkningar**

Planerna syftar till att främja barns lika rättigheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning, köns överskridande identitet eller uttryck, ålder eller funktionshinder och att förebygga och förhindra trakasserier och kränkande behandling.

Planerna gäller för året: 2016-2017

Ansvarig för planen: Bibbi Lönnberg

Innehållsförteckning

1 Lagstiftningen	3
2 Vision för förskolan/skolområdet	3
3 Övergripande mål för förskolan/skolområdet	3
4 Vad står begreppen för i likabehandlingsplanen	3
5 Vad står begreppet för i plan mot kränkande behandling	5
6 Kartläggning	5
7 Framtagande av planerna	5
8 Förskolans förankringsarbete	6
9 Förskolans arbete med främjande insatser	6
10 Förskolans arbete med förebyggande insatser.....	6
11 Förskolans åtgärder mot diskriminering och trakasserier	6
12 Förskolans åtgärder mot kränkande behandling	9
13 Utvärdering och uppföljning	9
14 Ansvarsfördelning	9
15 Arbetsgång vid incidenter	10
16 Arbetsgång när vuxen kränker, hotar eller misshandlar barn.....	10

1 Lagstiftningen

Den 1 januari 2009 ersattes barn- och elevskyddslagen från 2006 av två lagar som skyddar barn och elever från kränkningar, trakasserier och diskriminering. Den ena är diskrimineringslagen som samlar innehållet från flera olika lagar om diskriminering i en enda lag. Den andra är skollagens kapitel 6 som innehåller regler som avser kränkande behandling. Utifrån denna lagstiftning skall två planer upprättas: likabehandlingsplan med tillsynsmyndighet Diskrimineringsombudsmannen (DO) och plan mot kränkande behandling med tillsynsmyndighet Skolinspektionen - Barn- och elevombudet (BEO).

2 Vision för skolområdet

En grundförutsättning för att förebygga mobbing, trakasserier och främlingsfientlighet är **ett positivt klimat, där barn/elever och vuxna trivs, känner sig trygga och upplever gemenskap.**

3 Övergripande mål för skolområdet

- Alla vuxna ska arbeta för att alla barn och elever känner sig trygga i sin förskola eller skola. Alla vuxna är goda förebilder.
- Alla vuxna ingriper när barn/elever använder ett otrevligt språk, samt tar ansvar själva och agerar om det uppstår bråk eller konflikter. Alla vuxna visar att det inte är acceptabelt att uppföra sig illa mot någon annan.
- Skolområdets ordningsregler ska vara väl kända av alla. Lokala trivselregler kompletterar ordningsreglerna. Föräldrar ska vara informerade om ordningsregler, trivselregler och likabehandlingsplan.
- I naturliga sammanhang ska värdegrundsarbetet vävas in i den ordinarie planeringen av verksamheten. Vi arbetar med ett demokratiskt förhållningssätt i förhållandet mellan vuxen - barn/elev och mellan vuxna.
- Elevråd ska finnas i samtliga skolor. I takt med elevernas ålder utvecklas systemet med kamratstödjare och faddrar. I takt med barnens/elevernas ålder är de delaktiga i de beslut som fattas i förskolan/skolan.
- Om ett barn/elev upplever sig kränkt eller mobbad tar vi detta på allvar och respekterar barnets/elevens känslor.
- Vid misstanke om mobbing eller kränkande behandling utreder vi detta.
- Vi skapar mötesplatser mellan barn/elever från olika verksamheter.
- Kontinuerligt genomför vi kompetensutveckling för att stärka alla vuxna i arbetet mot främlingsfientlighet och kränkande behandling

4 Vad står begreppen för i likabehandlingsplanen

4.1 Diskriminering

Diskriminering är när förskolan på osakliga grunder behandlar ett barn sämre än andra barn.

- Direkt diskriminering är när något barn missgynnas och det har en direkt koppling till någon av diskrimineringsgrunderna.
- Indirekt diskriminering är när förskolan tillämpar en bestämmelse eller ett förfaringssätt som verkar vara neutralt, men som i praktiken missgynnar ett barn utifrån någon av diskrimineringsgrunderna.

4.1.1 Diskrimineringsgrund kön

Förskolan ska förebygga och förhindra diskriminering och trakasserier.

Exempel på trakasserier kan vara:

- utfrysning, förlöjligande och skämt kopplade till en elevs könstillhörighet.

Exempel på sexuella trakasserier kan vara:

- sexualiserat språkbruk, tafsande eller visning av pornografiskt material.

4.1.2 Diskrimineringsgrund etnisk tillhörighet

Förskolan ska förebygga och förhindra diskriminering och trakasserier på grund av

- att någon tillhör en grupp personer med samma nationella eller etniska ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande.
- att var och en har rätt att bestämma sin egen tillhörighet.

4.1.3 Diskrimineringsgrund religion eller annan trosuppfattning

Förskolan ska förebygga och förhindra diskriminering och trakasserier genom

- att inte missgynna något barn på grund av hans eller hennes religion
- att inte missgynna någon med uppfattningar som har sin grund i eller har samband med en religiös åskådning ex buddism, ateism mm

4.1.4 Diskrimineringsgrund funktionsnedsättning

Förskolan ska förebygga och förhindra diskriminering och trakasserier som kan vara av

- fysisk, psykisk eller intellektuell karaktär och påverka livet på olika sätt. Funktionsnedsättning är både sådana som syns och sådana som inte märks lika lätt, som till exempel olika former av allergi, dyslexi eller annan diagnos

4.1.5 Diskrimineringsgrund sexuell läggning

Förskolan ska förebygga och förhindra diskriminering och trakasserier samt arbeta **mot** homofobi och på så sätt värna rätten till likabehandling oavsett sexuell läggning.

Med sexuell läggning menas

- homosexualitet
- bisexualitet
- heterosexuallitet

Homofobi är en ideologi, en uppfattning eller en medveten värdering hos en individ, en grupp eller ett samhälle som ger uttryck för en starkt negativ syn på homosexualitet eller på homo- och bisexuella människor.

4.1.6 Diskrimineringsgrund könsöverskridande identitet eller uttryck

Köns överskridande identitet eller uttryck innebär att någon inte identifierar sig med sin biologiska könstillhörighet som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön.

4.1.7 Diskrimineringsgrund ålder

Med ålder menas enligt diskrimineringslagen uppnådd levnadslängd. Alla människor, oavsett ålder, kan anmäla diskriminering som har samband med ålder.

4.2 Trakasserier

Trakasserier är behandling som kränker ett barns värdighet och har koppling till någon av de sju diskrimineringsgrunderna.

5 Vad står begreppet för i plan mot kränkande behandling

5.1 Kränkande behandling

Kränkande behandling är ett uppträdande som kränker ett barns värdighet eller principen om alla människors lika värde och inte kan kopplas till någon av diskrimineringsgrunderna. Kränkningen kan utföras av en eller flera personer och riktas mot en eller flera.

Kränkningar är ett uttryck för makt och förtryck. När en person kränks vid upprepade tillfällen kallas det mobbnin

Kränkande behandling kan vara:

- fysisk (bli utsatt för slag och knuffar)
- verbal (bli hotad eller kallad för olika skällsord)
- psykosocial (bli utsatt för utfrysning eller ryktesspridning)
- text- och bild buren (klotter, brev, e-post, sms/mms och andra sociala medier)

6 Kartläggning

Vi har utgått från den förskole-enkät som görs varje år. Resultatet blir sen en utgångspunkt för arbetet inför dess att vi väljer var vi ska fokusera våra insatser. Föräldrarna ges möjlighet att lämna synpunkter och funderingar på föräldramöten. Barnens funderingar och synpunkter beaktas också i det totala arbetet genom dagliga observationer och dokumentationer.

7 Framtagande av planerna

Likabehandlingsplanen och plan mot kränkande behandling arbetas fram under hösten varje år tillsammans med personalen

Följande forum har fått lämna synpunkter på vilka insatser som ska ske.

- Föräldramöte
- Utvecklingssamtal
- Personalkonferenser

Den feedback som kommer fram i dessa forum förs tillbaka till förskolechef som tar hänsyn till dessa fakta när planen sedan sammanställs. Ett första förslag går sedan ut på remiss till arbetslagen.

Framtagande av innevarande års plan har skett under höstterminen 2015 och planen gäller för hela året 2016.

Framtagandet av nästa års plan sker under höstterminen 2016 och den plan som tas fram gäller året 2017.

8 Förskolans förankringsarbete

Personalen har under personalmöte och husmöte diskuterat och relaterat till vad de olika diskrimineringsgrunderna betyder för dem och vad är kränkande behandling och trakasserier?

9 Förskolans arbete med främjande insatser

Främjande insatser

Diskussionen kring förhållningsätt, bemötande och normer och värden är ständigt levande.

Mål: Alla vuxna är goda förebilder i alla de situationer som uppstår i förskolan.

Åtgärd:

- Öppna och ärliga diskussioner hur man som pedagog reagerar i speciella situationer.
- Att man som pedagog är närvarande, lyhörd och förberedd.
- Att vi försöker få barnen att själva tänka till och reflektera över situationen. Att känna empati är viktigt

- Barnen får själv berätta och sätta ord på vad som hänt.

Mål: Vi utgår ifrån värdegrunden i det dagliga arbetet, vilket inverkar på vårt förhållningssätt.

Åtgärd:

- Vi har dagliga samtal i barngrupperna.
- Dialog med föräldrarna vid lämning och hämtning.
- Gruppstärkande övningar för barnen. Pratar med barnen vid t.ex. samlingar och rollspel.
- Använder böcker och låter barnen reflektera.
- Dela barnen i olika grupperingar med utgångspunkt av syfte och behov.
- Ge barnen "verktyg" att lösa konflikter själva.
- Vi använder oss av litteratur och drama.

10 Förskolans arbete med förebyggande insatser

Förskolan jobbar med läroplanens Normer och värden.

- Förskolan ska sträva efter att varje barn utvecklar öppenhet, respekt, solidaritet och ansvar.
- Förskolan ska sträva efter att varje barn utvecklar sin förmåga att ta hänsyn till och leva sig in i andra människors situation, samt vilja hjälpa varandra.
- Förskolan ska sträva efter att varje barn utvecklar sin förmåga att upptäcka, reflektera och ta ställning till olika etiska dilemman och livsfrågor i vardagen.
- Förskolan ska sträva efter att varje barn utvecklar förståelse för att alla människor har lika värde oberoende av kön, social eller etnisk bakgrund.

11 Förskolans åtgärder mot diskriminering och trakasserier

11.1 Diskrimineringsgrund kön

Nuläge	Mål	Åtgärd	Tidsplan	Ansvar	Uppföljning
Vi har ett genusperspektiv i våra samtal kring barns lärande	Att barn lär och leker utifrån sina behov och intressen	Att medvetet skapa miljöer och tillhandahålla material så barnen ges möjlighet att läsa och leka utifrån sina behov och intressen oavsett kön	Åtgärd sker omgående	1. Ytterst 2. Operativt	1. Förskolechef 2. Förskolans personal Arbetsplaneringar Ped möten Utvärdering

11.2 Diskrimineringsgrund etnisk tillhörighet

Nuläge	Mål	Åtgärd	Tidsplan	Ansvar 1. Ytterst 2. Operativt	Uppföljning
Vi har flera olika etniska tillhörigheter på förskolan	Vi ser mångfalden som en tillgång. Barnen ska känna sig trygga och vara medvetna om sin och andras hemkultur	Att personalens förhållningssätt och bemötande utgår ifrån det kompetenta barnet och tillvaratar barnens erfarenheter	2017	1. Förskolechef 2. Förskolans personal	Ped möten Arbetslagsplan. Utvärderingar

11.3 Diskrimineringsgrund religion eller annan trosuppfattning

Nuläge	Mål	Åtgärd	Tidsplan	Ansvar 1. Ytterst 2. Operativt	Uppföljning
Vi lever i ett integrerat samhälle och det speglar bilden på förskolan	Alla barn ska vara trygga i sin "tro" samt respektera varandras tro.	Samtal om olikheter, likheter och allas lika värde. Ta hänsyn till till olika trosuppfattningar	2017	1. Förskolechef 2. Förskolans personal	Arbetslagen

11.4 Diskrimineringsgrund funktionsnedsättning

Nuläge	Mål	Åtgärd	Tidsplan	Ansvar 1. Ytterst 2. Operativt	Uppföljning
Vi har i nuläget barn med fysisk funktionsnedsättning	Alla barn ska känna sig respekterade	Utifrån barns förutsättningar tillgodose deras behov (utifrånkommande hjälp)	2016-2017	1. Förskolechef 2. Förskolans personal	Specialpedagog Föräldrasamtal Utifrån ex HAB

11.5 Diskrimineringsgrund sexuell läggning

Nuläge	Mål	Åtgärd	Tidsplan	Ansvar 1. Ytterst 2. Operativt	Uppföljning
I nuläget finns regnbågsfamiljer	Möta barnens frågor och tankar	Förhållningssätt och bemötande utgår ifrån allas lika värde	2016-2017	1. Förskolechef 2. Förskolans personal	Samtal i arb.lag Föräldrarsamtal

11.6 Diskrimineringsgrund könsöverskridande identitet eller uttryck

Nuläge	Mål	Åtgärd	Tidsplan	Ansvar	Uppföljning
I nuläget finns barn som ibland klär sig könsöverskridande. (flickor klär ut sig till spiderman och pojkar till prinsessor)	Öppenhet och tillåtande förutsättningar och lusten att vara olika	Vi uppmuntrar barnen att leka könsöverskridande lekar	2017	1. Ytterst 2. Operativt	APT-möte

11.7 Diskrimineringsgrund tillgänglighet

Nuläge	Mål	Åtgärd	Tidsplan	Ansvar	Uppföljning
I planeringen av olika aktiviteter tar vi hänsyn till alla barn	Alla barn ska ges möjlighet att ta del av det förskolan erbjuder	Arbetar och planerar för att möjligheter finns	2017	1. Ytterst 2. Operativt	APT-möte

11.8 Diskrimineringsgrund ålder

Nuläge	Mål	Åtgärd	Tidsplan	Ansvar	Uppföljning
Vi har barn i åldersgrupperna 1-6 år	Barnens utvecklingsbehov styr	Planera för att stödja barnens utveckling och lärande, utifrån barnens behov grupperas barnen i integrerade grupper och åldershomogent	2017	1. Ytterst 2. Operativt	APT-möte

12 Förskolans åtgärder mot kränkande behandling

12.1 Kränkande behandling

Nuläge	Mål	Åtgärd	Tidsplan	Ansvar 1. Ytterst 2. Operativt	Uppföljning
Vuxna och barn kan sporadiskt visa bristande respekt för varandra	Alla ska visa respekt för varandra och alla ska kunna delta och få lov att delta utifrån sina förutsättningar	Samtala och förklara för barnen när man märker att någon brister i respekt/kränker, att vuxna bryr sig och är bemötande i sitt förhållningsätt	Direkt när en kränkning inträffar om tillfälle ges. Annars snarast möjligt på rätt plats. (Vi samtalar ALDRIG i barnens närvaro.)	1. Förskolechef 2. Förskolans personal	Arbetsplaneringar Ped möten Utvärdering

13 Utvärdering och uppföljning

13.1 Utvärdering av föregående års likabehandlingsplan

Har följts upp i samband med arbetet med likabehandlingsplanen under höstterminen 2015.

Insatserna som beskrivs ovan är viktiga och har fungerat bra i verksamheterna. Det förebyggande arbetet har fortlöpt under hela året och när akuta situationer kommit upp så har vi direkt reagerat och agerat.

13.2 Utvärdering och uppföljning av innevarande års likabehandlingsplan och plan mot kränkande behandling

Årets likabehandlingsplan kommer att utvärderas och revideras under höstterminen 2016 i arbetslagen och för hela förskolan utifrån ett helhetsperspektiv.

14 Ansvarsfördelning

Skolchef

- ansvarar för att skyndsamt följa upp av förskolechefen anmälda fall av kränkningar och eller trakasserier, samt anmäla, enligt delegeringsordningen till Barn- och utbildningsnämnden.

Förskolechef

- ansvarar för att likabehandlingsplanen och planen för kränkande behandling omarbetas, hålls aktuell och följs upp.
- ansvarar för att dokumentationen av händelser som kan betecknas som diskriminering eller kränkande behandling sparas/arkiveras.
- ansvarar för att åtgärdsplan upprättas

- ansvarar för att stöd ges till barn som utsatts för diskriminerande eller kränkande behandling och att stöd ges till den som orsakat händelsen.
- kontakter och informerar skolchef vid samtliga fall av kränkningar och eller trakasserier, använd avsedd blankett i metodboken.
- ansvarar för att kontakt med polis tas för samråd och att anmälan sker, i de fall då incidenten faller under allmänt åtal.
- ansvarar för att insatta åtgärder följs upp. Om diskriminering, trakasserier eller kränkning ej upphör kallar förskolechef arbetslaget och ev. berörda till möte för ytterligare fortsatt arbete/åtgärder.

Ansvarig pedagog

- har huvudansvar för kontakter med barnet, vårdnadshavare och förskolechef.
- informerar barn och föräldrar om likabehandlingsplanen och planen mot kränkande behandling.

Arbetslaget

- eller person i arbetslaget som får information om eller bevittnar en kränkande eller diskriminerande händelse skall dokumentera på avsedd blankett.
- skall vara den grupp, där man i första hand kan få stöd och hjälp att hantera situationer med anknytning till handlingsplanerna.
- kontakter Förskolechefen.
- arbetar på ett medvetet och tydligt sätt med händelsen i fokus enligt nedanstående arbetsgång.

Barnet

- I vårt dagliga arbete samtalar vi och gör barnet medvetet om att alltid ta hjälp av vuxen.

15 Arbetsgång vid incidenter

1. Skaffa dig en bild av händelsen tillsammans med arbetslaget.
2. Kontakta förskolechefen.
3. Förskolechef och arbetslag beslutar om fortsatta åtgärder.
4. Kontakta vårdnadshavare.
5. Dokumentera på avsedd blankett.
6. Fortsätt hantera händelsen enligt ansvarsfördelningen.

16 Arbetsgång när vuxen kränker, hotar eller misshandlar barn

- Alla som upplever att ett barn blir kränkt, hotat eller misshandlat är skyldig att vidta åtgärd.
- Gå in och bryt när du ser att det strider mot diskrimineringsgrunderna eller kränker individen.
- Om det inte går att bryta, tillkalla hjälp av andra vuxna. Vid behov tillkallas polis.

- En skadebedömning görs, ev. kontaktas bvc.
- Förskolechef kontaktas snarast.
- Vårdnadshavare ska underrättas av i första hand ansvarig pedagog.
- Ärendet dokumenteras på avsedd blankett.
- Förskolechef/skolchef beslutar vilka stödåtgärder som måste vidtas.
- Förskolechef ansvarar för att uppföljning sker.

17 Dokumentation - diskriminering och trakasserier/kränkande behandling

Gemensamt för all diskriminering och kränkande behandling är att någon eller några kränker principen om alla människors lika värde. Kränkningar kan vara **fysiska** (exempelvis slag och knuffar), **verbala** (exempelvis hot och tillmälen), **psykosociala** (exempelvis utfrysning och ryktesspridning) eller **texter/bilder** (exempelvis klotter, brev, sms och e-post). Denna utredningsblankett arkiveras på förskolechefens expedition.

Datum för händelsen: Vårdnadshavare informerad ☐ Ja ☐ Nej	Klockslag:	Plats (hus, sal mm):
Personer som varit närvarande vid eller som har information om händelsen. Namn och avdelning/befattning.	Person 1:	
	Person 2:	
	Person 3:	
	Person 4:	
	Person 5:	

Beskrivning av orsaken till händelsen och förloppet : ☐ Diskrimineringsgrund ☐ Kränkande behandling
--

Åtgärder:
Uppföljningsdatum:

Informationslämnare

Datum

Ansvarig förskolechef

Datum

Uppföljning av diskriminering/kränkning**Datum:****Närvarande:****Uppföljning****Åtgärder****Eventuellt nytt uppföljningsdatum:****Vårdnadshavare informerades datum:****Informationslämnare:****Datum:**_____
Ansvarig rektor_____
Datum